

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1625**

§. 1. Bona ex infirmitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

placent? Quatuor hæc *conscientiam* propriam turbant, *familiam* inquietam reddit, & totam *Rerum publicarum* disturbant: eò quod statutum à Deo ordinem, & quod ipsa prudentia dicit, non seruant; sed corpus ipsum, quod alioquin tanquam mancipium seruire debuit, potius tanquam Rex gubernat, & quod esurire potius semper debuit, comedens & bibens efficitur furiosum; & sensualitas quæ tanquam ancilla esse debuit, gubernat & imperat tanquam Domina; & cum caro esset tanquam ancilla tractanda, ipsa obtinet quidquid liber. Quod si diuina misericordia tantam inordinatem non reduxerit in meliorem ordinem; & hisce feris arma non subtraherit: non erit earum insolentiarum numerus; semper enim vires & facultates suas in peccatis multiplicandis collocabunt.

§. 1. *Bona ex infirmitate.*

EX his suauissimam Dei nostri prouidentiam agnosces: qui videns multos ex suis electis in huiusmodi miserias incidiisse, ob sanitatem & corporis vires, quas illis communicavit; aut altissima sua sapientia multò antè præuidens, eos in similes lapsuros, si sani & robusti corpore viverent: decreuit eos per viam infirmitatum ac dolorum deducere: ut omnia hæc mala auerteret, suisque diuinis donis eos locupletaret.

NAM infirmitates domant insolentes nostrorum corporum equos, eorumque passiones cohibent, ne contra spiritum, qui eas non poterat continere, præualeant. Nam (ut S. Gregorius ait) caro doloribus non afflita, effrænis est in temptationibus: quis enim nesciat, quod melius sit ardere febrium, quam igne vitiorum? cuius ignis si memor fueris, nisi conquereris de ea flamma, quæ à tali præseruat incendio. Propterè enim Deus infirmanti Iob dixit: quod memento belli, neque ultra addas loqui.

QUOD si dixeris, macilentum ex infirmitate equum, fistiturum in medio cursus: potius credendum est D E V M eam infirmitatem statuere, tum ut fræni instar illum contineat in cursu vitiorum, ad quæ currebat: tum ut quasi calcaribus illum urgeat, ut in cursu virtutum celerius progrediatur. Memento (ait S. Gregorius) mali illius Prophetæ r Balaam, qui insidens asina proficisci cebatur, ut malediceret populo Dei. que tamen iter eius impediuit, vident Angelum gladio sibi minantem. Licet enim Balaam eam verberaret, noluit tamē progredi, sed potius iunxit se parieti, & attrinxit sedentis pedem: & cum adhuc illum amplius verberaret concidit sub pedibus sedentis, ita illos ledens, ut neque pedes iter suum prosequi posset, & tunc asinalocuta est conquerens, quod percuteretur; sed & Dominus aperuit oculos Balaam, ut videret Angelum stans in via, euaginato gladio quem adorauit pronus in terram: & tunc dixit: Si displiceret tibi, ut vadam, reuertar.

Qvo-

L
Lib. 33. Mo-
ral. 6. 7.
Passiones
cohibet.
qlob. 40. 27

3. p. Pastor.
admpni. 1.
1. Num. 22.
23. 2. Petri
2. 15.
Vitia fra-
net, virtu-
tes, promo-
uet.

Qvo facto docemur, carnei doloribus oppressam detinere malos i spiritus gressus, eiusque excessus corrigere: quia praebet illi occasionem apriendi oculos, vt inuisibilem castigantem videat; suamque superbiam agnoscens, ad pedes creatoris sui procidat: & offerat se, ad prauos suos gressus in meliores commutandos.

Qui autem meliores gressus esse possunt: quam si quadruplicem inordinationem ex prosperitate exortam, in bonum ordinem redigat? ægritudo enim corpori detrahit *sceptrum*, quo imperabat, illudque tanquam feruum sibi subiicit; illa *stultum*, sua saturitate defraudat; & pœna inficta sapientem reddit; lasciviam insolentis *sensualitatis* domat: vt rationi subiecta pacem habeat; *carmi* quoque hæreditatem aufert, quam habebat; efficitque, vt illa tanquam ancilla cum deteriori & laboriosissima huius mundi portione sit contenta.

QVARE quod flagellationes, ieiunia, & aliae corporis alperitates in sanis corporibus efficiunt: id morbi & dolores efficiunt in infirmis. idque modo quodam perfectiori ac securiori: quia in mundi sunt à voluntate propria, & in angloria, mortificant verò ipsum cor in re, quæ maximè sentitur. Et quamvis tales dolores & morbi in sua radice & origine sint necessarij: diuina tamen gratia eos reddit voluntarios, faciens ex necessitate materiam virtutis, adeo enim eos tolerantes delectantur: vt ijs, quos necessarij se vident sustinere, sponte & electione sua multo plures addant: quibus se ipsos clarissimos & excellentissimos reddunt.

MAGNAM laudem promeritus est S. Iob ex vita sua exemplari, quam dum diues esset ac sanus ducebat: at Dæmon (quemadmodum Sanctus Chrysostomus aduertit) parui eius virtutem faciebat: ed quod videret illū magnis diuitijs ornatum pugnare; & quamvis post ablatas diuitias magna deridit suæ sanctitatis indicia; nec tamen hoc Sathanas proxigno habuit: ed quod videret illum fano adhuc corpore pugnare: at quando Deus potestatem illi fecit, eius *scarnem tangendi*, & ipse percussit illum ulcere pessimo, à *plata pedis usque ad verticem eius*: vidit verò illum etiam adhuc heroicas virtutes prodere, obmutuit, seseque viatum agnouit ab eo, quem videbat æquè celeriter inaduersis currere, atque in prosperis cucurisset. Sed quomodo in suis infirmitatibus ac doloribus cucurrit? eadem scriptura loquitur dicens: *quod testa saniem radebat sedens in sterquilino*. Parui certè faciebat suos dolores, qui non molli aliquo linteo, sed testa dura vulnera sua radebat; cuius asperitate magis dolorem augebat. Et eodem spiritu dicebat; *t quis det mihi, vt, qui caput affligere me dolore, ipse me conterat soluat manum suam*, & si ita placet, *succidat me*. O patientiam heroicam! o magnanimam resignationem! o felicem infirmitatem, quæ adeo virtutem attollit!

Tom. I.

Rrr

Iam

3.
Quatuor bona infirmitatis.

4.
Infirmitas mortificans positor.

5.
Hom. 1. ad populum.

Iob. 1. 10.
Iob. 2. 2. 8.
S. Greg. 161.

Infirmitate
Iob vicit.

Iob. 6. 3.

6.
ut Tim. 5.
23.
x 2. Cor. 12. 9
in Psal. 69.

Omnis vir-
tutes exer-
centur.

7.
y Luc. 16. 22.

Anima pur-
gatur.

z Ioan. 5. 8.
Serm. 28. in
illud: erunt
duo in lecto
vno.

a Ioan. 5. 14
suprà, ad-
mon. 13.

b Pro. 5. r.

IAM non miror: u *Sancium I motheum*, graibus infirmitatibus vexari, & continuo stomachi dolore: & nihilominus aquam bibere, qua illum au- gebat! iam non miror, Deum nolle Sancto Paulo Apostolo *x simulum suæ carnis auferre* (quem Sanctus Augustinus existimat fuisse infirmitatem quandam, aut grauem corporis dolorem) siquidem dixit ei, *virtus in infirmitate perficiatur*. cum enim nullam particularem virtutem exprimit ostendit, omnes in infirmitate perfici: charitate in D E V M , amoris proprij mortificatione; misericordia in proximum, discendo ex propria miseria compati alienæ; obedientia, conformando propriam voluntatem cum diuina in omnibus ijs, quæ pœnam inferunt; patientia in acceptando corporis cruciatu, cum spiritus lætitia. & reliquæ mortales virtutes, cum in hoc conflatorio purificantur, prodeunt tanquam aurum splendidissimum propter occasionem, quæ ibi est, maiores difficultates vincendi, earumque actus magis heroicos exercendi.

QVID verò dicam de efficacitate infirmitatum ad animam in hac vita purificandam ab omni eo, quod ingressum impedit in gloriam? Nam quemadmodum y *Lazarus ille mendicus*, ob heroicam suam patientiam, quam habuit in doloribus: statim post mortem, portatus fuit ab Angelis in finum Abrabæ; ita prolixæ tuæ infirmitates, pro purgatorio tibi erunt: vt in eis purificato liceat tibi statim atque mortuus fueris, cælum ipsum intrare. Quod si Devs D.N. sanitatem tibi restituere noluerit: infirmitates tibi ex vsu fuerint, vt modum discas, quo te in eis gerere debeas: sequens consilium CHRISTI, cuida alteri infirmo datum: z *tolle grabatum tuum & ambula*. corpus tuum (ait Sanctus Ambrosius) est lectus, & grabatum animæ tuæ: quæ, cum infirmatur ob virtus & peccata, corpus eam furioso quadam passionum impetu rapitat: at cum illa ex spiritualibus infirmitatibus sana exsurgit, incipit corpus suum tollere, quo voluerit illudque ita animæ subjicitur, vt permittat se portari. Quid igitur est, quod Christus dicit: *tolle grabatum tuum & ambula*? nisi dicere: quia tot infirmitates ac labores patienter tulisti, ecce ego & corporis & animæ sanitatem restituo, cum huius integro supra illud Dominio, vt vtrumque vna progrederiatur de virtute in virtutem usque ad omnium fastigium, & perfectionem. Sed ne adhuc securum te reputes: siquidem eadem ipsa sanitatem etiam per Sacramentum & miraculum tibi reddit abuti potes: memor esto eius, quod idem Salvator eidem infirmo dixit: a ecce sanus factus es: iam noli peccare, ne deterius aliquid tibi contingat. Audi Sapientis consilium, quod pulcherrime declarat Sanctus Gregorius. b *Nedes* (inquit) alienis honore tuum, & annostuos crudeli. Nefortè impleantur extranei viribus tuis & labores tui sint in domo aliena, & gemas in no- nūsimis, quando consumperis carnes tuas, & corpustuum sine villa utilitate.

Quasi

Quasi dixerit: Ne degeneres à nobilitate hominis: nec annos tuos expendas, tuis hostibus, eorumque Duci Sathanæ inseruendo: neque enim par est, vt fructum illi accipiant ex viribus quas Deus tibi dedit; & vt labores tui non domum animæ tuæ ditent, sed alienam; quæ est infernus: salutem & facultates tuas absque ullo remedio perdendo, eo quod eis fueris usus ad peccandum.

§. 2 Infirmitates magnorum Sanctorum.

PROGREDETUR verò vterius Dei Domini nostri potentia, seque prodit in eo, quod suis electis bonum sanitatis cum ipsa infirmitate coniungat, auxilium eis præbens, vt atque infirmi laborent, atque si sani essent; iuxta illud Apostoli: c *cum infirmi tunc potens sum* quia diuina gratia fouet imbecillitatem meam, magnisque auxilijs spiritui meo oblatis, virium corporis defectum supplet. Stupenda fuerunt in hoc genere Sanctorum Patrum exempla: qui admiranda opera cum grauissimis morbis coniunxerunt. Quis non obstupescat S. Gregorium Magnum, de quo dicitur: admirabilia sunt quæ dixit, fecit, scripsit, decreuit, præsertim infirma semper adeoq; ægra valetudine, vt vel ea audire, quæ ipse in suis Epistolis refert, magnam commoueat compassionem. Quid verò dicam de Sancto Bernardo, de Sancto Francisco, de Sancta Clara, & de Sancta Catharina Senensi, alijsque Sanctis, quos Deus pervias deduxit admirandus, coningens in eis sanitatis & infirmitatis fructus: laborabant enim frequenter, atque si essent sani, licet multa paterentur, quia ægroti erant: & vocatio diuina, quæ per utramque viam eos deducebat, ita adiuuabat, vt essent in utramque perfecti. Licet interdum infirmitas augeretur, vt patiendi merita in crescerent; & interdum rediret sanitas, vt possent feruentius laborare. Hic ille est feruens status, quem & alijs consulebat, & ipse sequebatur Apostolus cùm diceret: d *in omnibus exhibeamus nos metipso sicut Dei ministros in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, in plagiis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in ieiuniis, in virtute Dei, pugnantes per arma iustitiae à dextris & à sinistris; per gloriam, & ignobilitem; per infamiam & bonam famam;* quibus etiam adde: per sanitatem, & infirmitatem; per fortitudinem, & imbecillitatem; per dolorem, & leuamen: ad utramquaque siquidem manum paratum esse decet strenuum Iesu Christi militem, que cupit esse perfectus.

E x His licet deducere aliquas causas magis particulares, cur Deus D. N. viros sanctissimos morbis affligat. quos colligit Sanctus Chrysostomus, perpendens exemplum Sancti Timothei discipuli sancti Apostoli Pauli,

c 2. Cor. 12.

Multi infir
ni magna
reverunt.

d 2. Cor. 6. 4

Sis ambi
dexier.Hom. 1. ad
populum.